

24. ΡΟΛΟΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ – ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Κριτήριο 14481

Εκφώνηση: Ποιος είναι, κατά τη γνώμη σου, ο ρόλος των αριθμητικών δεδομένων που περιλαμβάνονται στην 1η παράγραφο του Κειμένου;

Σε 1,2 δισεκατομμύρια υπολογίζεται ο αριθμός των ηλικιωμένων που θα κατοικούν στη Γη το 2025, ενώ το 2050 θα έχουν φτάσει τα 2 δισ., σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Στην Ελλάδα, η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία αναφέρει ότι ο πληθυσμός ηλικίας άνω των 60 ετών ξεπερνούσε το 2004 τα 2.547.000 άτομα, με τις γυναίκες να είναι περισσότερες από τους άνδρες.

Απάντηση: Τα αριθμητικά δεδομένα στην 1η παράγραφο εισάγουν και επεξηγούν το θέμα, σε συσχετισμό και με τον τίτλο, και επιπλέον υπογραμμίζουν τη σπουδαιότητά του. Συγκεκριμένα, εφόσον στον τίτλο η συμβολή των ηλικιωμένων στη σύγχρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται ως ολοένα και μεγαλύτερη, τα ιδιαίτερα υψηλά αριθμητικά δεδομένα της 1ης παραγράφου επεξηγούν την κρίση αυτή και συνάμα αιτιολογούν γιατί το ζήτημα είναι σημαντικό.

2. Κριτήριο 28041

Να περιγράψεις με συντομία πώς τα στατιστικά στοιχεία που παραθέτει η συγγραφέας στη 2η παράγραφο του Κειμένου βοηθούν στην αλληλουχία των νοημάτων στις παραγράφους που ακολουθούν.

Η βία μεταξύ των νέων (youth violence) θεωρείται ότι αποτελεί ένα παγκόσμιο πρόβλημα δημόσιας υγείας. Περιλαμβάνει μια σειρά πράξεων, από εκφοβιστικές συμπεριφορές στο σχολείο και συμπλοκές, μέχρι σεξουαλική και σωματική επίθεση ως την βαρύτερη μορφή εγκληματικότητας που είναι η ανθρωποκτονία. Αξιοσημείωτα είναι τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, σύμφωνα με τα οποία υπολογίζεται πως 200.000 ανθρωποκτονίες διαπράττονται μεταξύ νέων ηλικίας 10-29 ετών, ποσοστό που αντιπροσωπεύει το 43% του συνολικού αριθμού ανθρωποκτονιών κατά έτος. Οι ανθρωποκτονίες αποτελούν την 4η κύρια αιτία θανάτου νέων ανθρώπων ηλικίας 10-29 και σε ποσοστό 83% των ανθρωποκτονιών θύματα είναι άνδρες. Επίσης, σε όλες τις χώρες η συντριπτική πλειοψηφία των δραστών είναι άνδρες. Για κάθε νεαρό άτομο, που δολοφονείται, πολλοί περισσότεροι υφίστανται σοβαρούς τραυματισμούς που απαιτούν νοσηλεία. Ακόμα κι όταν η βία μεταξύ των νέων δεν οδηγεί στον θάνατο, έχει μακροπρόθεσμες και συχνά μόνιμες συνέπειες τόσο στη σωματική όσο και στην ψυχική υγεία των εμπλεκόμενων νέων. Τέλος, αυξάνει σημαντικά το κόστος των υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας και ποινικής δικαιοσύνης.

Όλα τα στοιχεία, επομένως, οδηγούν στο ότι πρέπει να δώσουμε το βάρος στην πρόληψη. Ειδικά για την Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι η έκταση της νεανικής παραβατικότητας φαίνεται ότι κινείται στο πλαίσιο

της χαμηλής και μεσαίας βαρύτητας, προκαλεί έντονο προβληματισμό η αύξηση των αδικημάτων βίας μεταξύ νέων σε ηλικία ατόμων και η μείωση του ορίου ηλικίας, κατά το οποίο ξεκινά η εμπλοκή των ανήλικων με τον ποινικό νόμο. Παράλληλα, διαπιστώνονται πολλαπλά και πολύ σοβαρά προβλήματα στον πυρήνα των οικογενειών των παραβατών, ανήλικων και νέων: κοινωνικά, οικονομικά, προβλήματα ψυχικής υγείας, εξαρτήσεις και εμπλοκή των ίδιων των γονέων με τον ποινικό νόμο.

Τα παραπάνω καθιστούν εμφανές ότι το φαινόμενο της νεανικής παραβατικότητας και σε εθνικό επίπεδο είναι πολυσύνθετο, πολυδιάστατο και απαιτεί οργανωμένη και συντονισμένη προσπάθεια, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, με ταυτόχρονη ενίσχυση του ρόλου του σχολείου και της τοπικής κοινότητας. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην πρόληψη, καθώς αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου.

Απάντηση: Στη 2η παράγραφο του Κειμένου 1 η συγγραφέας παραθέτει στατιστικά στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας:

- τον αριθμό και το ποσοστό των ανθρωποκτονιών που διαπράττονται από νέους 10 - 29 ετών (200000 και 43% αντιστοίχως)
- τη θέση των ανθρωποκτονιών ως αιτία θανάτου νέων ανθρώπων παγκοσμίως (4η) και το ποσοστό των ανδρών θυμάτων (83%). Τα στοιχεία αυτά υπηρετούν την αλληλουχία των νοημάτων στο υπόλοιπο κείμενο με τρόπο διττό:
- αφενός δείχνουν την έκταση και τη σοβαρότητα του προβλήματος με αξιοπιστία και εγκυρότητα, εφόσον πρόκειται για αριθμητικά δεδομένα και μάλιστα προερχόμενα από πηγή που δύσκολα μπορεί να αμφισβητηθεί.
- αφετέρου οδηγούν αβίαστα στον ισχυρισμό που εξάγεται και προβάλλεται ως συμπέρασμα στις δύο επόμενες παραγράφους του Κειμένου: ότι το βάρος πρέπει να δοθεί στην πρόληψη, τόσο σε διεθνές όσο και σε ελληνικό επίπεδο, καθώς η πρόληψη αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου. Αξίζει να προσεχθεί και η συμπεριληπτική έκφραση «όλα τα στοιχεία» και το συμπερασματικό «επομένως» στην αρχή της 3ης παραγράφου του κειμένου, που φανερώνουν αυτήν ακριβώς την κειμενική λειτουργία των στατιστικών στοιχείων.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ